

СОМА ДАГТА И МЪРТВАТА МИШКА

Превод от английски: Владимир Бубняк, 1996

chitanka.info

Един богат търговец ненадейно умрял. Неговите алчни роднини разграбили цялото му богатство и нищо не останало за клетата му вдовица. Тя била толкова изплашена, че грабнала малкия си син Сома Датта и заминала надалече. Клетата жена заживяла в малка колиба, слугувала при богатите и така изхранвала себе си и детето.

Вдовицата много обичала своя син и, въпреки немотията, се постарала момчето да получи най-добро образование. Когато Сома Датта навършил шестнадесет години, майка му решила да го изпрати на работа.

— Синко — казала му тя, — баща ти беше търговец и ти трябва да продължиш неговия занаят. Но ние нямаме пари. В града има един богат търговец, който дава заеми на способни млади хора като тебе. Иди при него и го помоли да ти помогне.

Още на другия ден момъкът отишъл при търговеца. Но за зла участ, когато влязъл при него, търговецът бил в много лошо настроение. Той крещял на някакво момче:

— Аз ти дадох достатъчно пари, за да завъртиш добра търговия! А ти какво направи? Нямах никаква печалба! Не си спестил достатъчно, за да платиш лихвата! А сега си загубил всичко! Ти не ставаш за търговец!

— Но, господарю... — мъчело се да се оправдае момчето.

— Виж какво! Даже и с един умрял плъх — казал търговеца, сочейки лежащата на пода мъртва мишка, — умният мъж ще съумее да завърти търговия и да натрупа пари!

Сома Датта погледнал мишката, помислил за момент, после грабнал мъртвото животно и се приближил до търговеца.

— Аз не искам пари, взимам назаем тази мишка — казал той. — Ще ви дам разписка.

Търговецът погледнал Сома Датта и избухнал в смях. Но момъкът бил напълно сериозен. Той подал подписана разписка на лихваря и излязъл с умрялата мишка в ръка.

По пътя към къщи минал покрай един магазин и търговецът му извикал:

— Не изхвърляй умрялата мишка. Дай я на котката ми, тя е гладна.

Сома Датта изпълнил молбата му. В замяна търговецът му дал две шепи грах.

Момъкът занесъл граха вкъщи, смлял го и го изпържил. Станала вкусна каша. Момчето напълнило голяма кана с вода и отишло на кръстопътя в края на града.

Скоро от гората почнали да се връщат секачи, които носели на гърбовете си тежки наръчи дърва за горене. Мъжете били уморени, гладни и жадни. Сома Датта им предложил студена вода и грахова каша. Дърварите били приятно изненадани. Те били много благодарни на момчето и всеки му дал по две цепеници.

Сома Датта взел дърветата и ги продал на пазара. С част от парите, които спечелил, купил още грах. Останалите пари скътал в долапа. На другия ден момчето пак сварило каша, наляло вода и отишло на кръстопътя да чака дърварите. Отново им предложил грахова каша и вода и те отново му дали дърва, колкото им се откъснало от сърцето. Сома Датта пак продал дървата на пазара.

И така постепенно младият търговец спестил достатъчно пари, за да започне своя търговия с дърва. Три дни той изкупувал цялата стока на секачите. Намерил сухо и сигурно място и складираше дървата там.

Започнали големите дъждове. Валяло, валяло ден след ден, без да спира. В града не достигали дървата за огрев. Цените скочили. Сома Датта продал стоката си на много добра цена. С парите си купил магазин. С всеотдаен труд и с много умение той натрупал богатство и опит. За няколко години станал един от най-богатите млади търговци в града.

Той никога не забравял за богатия търговец, от когото взел умрялата мишка. Един ден поръчал да му направят мишка от злато и отишъл да види този, който му бил учител в занаята.

— Аз съм ви много благодарен — казал Сома Датта. — Вие ми дадохте съвет и стока, за да започна търговия.

Тогавя подал златната мишка на търговеца.

— Какво е това? — възкликнал търговецът. — Аз дадох ли ти заем?

— Да, дадохте ми! — отговорил Датта. — Дадохте ми една умряла мишка.

И младият търговец разказал на стария какво се е случило след тяхната среща в оня далечен ден.

Богатият търговец бил много доволен да чуе интересния разказ на талантливия си ученик. Той толкова го харесал, че му дал дъщеря си за жена. Майката на Сомат Датта била много горда с успехите на сина си. Дълги години тримата живели щастливо и охолно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.